

Novičar iz domaćih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Državni zbor odloži svoje zborovanje kmalu, zbornica poslancev 7. dne t. m., zbornica gosposka pa 15. dne. Delegaciji se skličete novembra meseca.

— Avstrijski kraljevinski odbor je odbil predloge Ogerske o donesku k skupnim državnim stroškom; oba odbora sta izvolila pod odbor; danes imata oba pododbora imeti skupno sejo; v podobor Avstrijski je izvoljen tudi grof Hohenwart.

— Govor Tisze, predsednika Ogerskega ministerstva v Peštanskem zboru, že zmirom unkraj in takraj Litave zvonec nosi. Kakor vsi odgovori vladni na interpelacijo poslancev so bili dozdaj mègleni, tako tudi ta. V obširnem govoru se minister sprehaja o tem, da o Rusko-turški vojski so zmirom le pravi državni interesi konečni cilj vladne politike. Kaj pa so ti interesi, tega ni še razložil noben minister.

Iz Rusko-Turškega bojišča. — Na vseh treh krajih: v Aziji, ob Donavi in pod Črnogoro je bojevanje živahno. Poročila iz Azije niso posebno ugodna za Ruse; morda so hoteli prenaglo in s premajhnimi močmi naprej. Turki, ki so spravili vse divjake iz Azije skup, so jih ustavili pri Cevinu in Rusko posadko v Bajazidu oblega desetera večina Turkov. Vendar ni dvojni, da si bodo Rusi tu kmalu opomogli, ker je general Loris-Melikov ne le junak, ampak tudi izveden vojak in so Rusi poslali novih moči k njemu.

Ob Donavi je že več dni hud boj, posebno s topovi. Zdaj je že takraj (na desnem bregu) čez 70.000 Rusov. Most pri Sistovi se je bil sicer po nevihti pretrgal, al zdaj je že zopet popravljen. Glavni stan Ruski je zdaj že v Zeminu. Z vojno vred je prestopil Donavo 28. u. m. tudi Ruski car sam. Te dni bo šla Rumunska vojna preko Srbske zemlje čez Donavo. Turki so v velikem strahu in se odmikajo od Donave. Trdnjava Ruščuk so popustili vsi konsuli in tudi Avstrijska pošta; vse beži v Varno. Med Gjurgjevem in Ruščukom je namreč strašen strel s topovi, v obeh me-

stih požarji in Turški Ruščuk že razpada vsled silnega strela. Turška armada se zbira, da bi Ruse ob soteskah in klancih pri Balkanu, kjer je glavna trdnjava Šumla, vstavila. Tudi se bojé, da bi Srbi ne priskočili in jih od strani ne prijeli. — Ko so prve Ruske čete prišle čez Donavo, so jim šli Bulgari s procesijami in zastavami naproti ter jih pozdravljali navdušeno kot svoje odrešenike. Zdaj prestopa oddelek za oddelkom, med tem pa gromé topovi po vsi dolgosti reke, da se kar zemlja trese. To je znamenje, da so Rusi zdaj z vso silo in eneržijo prijeli Turke, kateri se ob Donavi še celo braniti ne upajo. Do hudič bitev bo prišlo še le v Dobruži, kjer so se prve čete boje že spopadle.

Prav žalostno je bilo brati zadnji čas poročila s Črnegore. Skoro vse novice so pripovedovali, da so Črnogorci nesrečni in potolčeni. Al vse je bilo pretirano ali pa kar naravnost laž. Vrli Črnogorci so po 9dnevni boji, v katerem so res po preveliki večini Turkov sila trpeli, razbili Turke tako, da so ostanki komaj ušli jim v Albanijo, na Črnogorskem in celo v Hercegovini pa ni nobenega Turškega vojaka več. Te bitve so bile najbolj krvave izmed vseh dosedanjih, Turkov je ležalo mrtvih vse gosto na milje dolgo in široko. Plen Črnogorcev je velik. Zdaj se poveljnika Sulejman- in Saib-paša pripravljava za nov naskok na Črnogoro, sokoli Črnogorski ju pa zopet čakajo ob svojih klancih. Po površnih poročilih so zgubili Turki tu več ko 10.000 mož samo mrtvih, a Črnogorci tudi okoli 2000 mrtvih in ranjenih.

Listnica vredništva. Gosp. dopisniku „iz Gor.“: Zadanes prekasno. — Gosp. D. na Sl: tudi tako.

Žitna cena

v Ljubljani 30. junija 1877.

Hektoliter v nov. denarji: pšenice domače 11 fl. 21. — banaška 13 fl. 24. — turšice 6 fl. 40. soršice 6 fl. 40. — rži 7 fl. —. — ječmena 4 fl. 20. — prosa 4 fl. 70. — ajde 7 fl. 48. — ovsa 3 fl. 4. — Krompir 6 fl. 40 kr. 100 kilogramov.

Rojaki!

Po preteklu 6letne dôbe je po ustavi za vojvodino Kranjsko deželni zbor razpuščen in nove volitve poslancev imajo biti 7. in 10. dne meseca malega srpanja (julija) tako, da kmečke občine vseh okrajev Kranjskih volijo svojih 16 poslancev 7. dne, mesta in trgi pa svojih 8 poslancev 10. dne malega srpanja. — „Veliki posestniki“ imajo volitev svojih 10 poslancev 14. dne omenjenega meseca.

Kako nadležne so posebno kmetiškim gospodarjem volitve o tem času, to čutimo vsi; na to so opomnili tudi naši državni poslanci ministra, in to kaže že samo imé srpan, ki ga ima v našem jeziku mesec julij. Po takem bo tedaj kmetiškim našim gospodarjem treba o neugodnem času hiteti na volišče.

Al časniki naši so Vam, kakor pri vseh poprejšnjih volitvah, tudi zdaj jasno dokazali neizmerno imenitnost teh volitev, od katerih so odvisne najvažnejše, najsvetjejše stvari, ker pri njih gré za srečo, blagostanje in čast ne samo enega ali drugega človeka, temuč celih občin in vse dežele. Zato pravega domoljuba ne sme ovirati noben letni čas, nobeno drugo opravilo, da zadostuje svoji državljanški dolžnosti, kadar mu doide klic k volitvi.

Še prav posebno važnost sedanjih volitev pa dokazuje nenavadno silovito delovanje nasprotne nam stranke, znane pod imenom „nemških liberalcev“, da bi ljudi svojega mišljenja vrinila v zbor in uničila dosevanjo narodno večino. V ta cilj in konec — kakor spričujejo pisarije v njihovih nemških časnikih in v posebnih listkih, katere v slovenskem jeziku pod naslovom „Kmetje“ in „Razgovor župana Boštjana in župana Mihata o desetletnem ravnanju narodne večine“ po deželi trosijo, po svojih pomagačih pa še z besedo podpirati dajejo — ni jim nobeno sredstvo pregrdo, nobena nakana ne preumazana, da ne bi natolcevali in obrekovali narodnih rođubov ter z lažmi in zvijačami zaupanja ljudstva do mòž narodne večine ne podkopavali.

Mislé, da priprostega človeka, ki nič ne bere in zato nič pravega ne vé, za najbolj občutljivo žilico zgrabijo in najgotovejše na svojo stran dobijo, ako mu kažejo, kako zapravljajo narodni poslanci deželno premoženje s tem, pa davkovska bremena ljudstvu množijo, zato večidel vse pšice nasprotne nam tabora leté na to, da narodno večino bivšega zpora obrekajo zarad slabega gospodarstva.

Slovenski naši časniki so po številkah do pičice iz zborovih pred svetom ležečih obravnav že dokazali, da vse to je laž, in da, če so se deželni stroški semertje v preteklih letih res pomnožili, so narodni poslanci tega

tako malo krivi, kakor ni kriv gospodar, če so se stroški njegovi pomnožili zato, ker je moral mar sikaj v svojem pojištvu predelati, pota do polja popraviti, več poslov za delo imeti, obleko rodovini svoji dražje kupovati otroke v šolo pošiljati itd. Tako se tudi dež. zbor nikakor ni mogel ubraniti večih stroškov na marsikaki strani zadnja leta, ko se je število ubozih bolnikov in blaznih (norih) množilo, lenuhov čedalje več moralo po odgonu (šubu) prevaževati, za žandarmerijo deželi več stroškov nakladati, starih cest popravljati in novih napravljati, po vladnih predpisih stroške za šolstvo množiti in tacega več. Vse to so časniki naši temeljito dokazali odkrivši laži, ki jih nasprotniki naši v svojih listih po svetu trosijo, na kar pa oni ne besedice niso môgli odgovoriti, ter so tako molče sami potrdili, da je le zgolj obrekovanje, kar so pisarili zoper gospodarstvo narodne večine deželnega zбора, sladkaje se ljudem z obljubo, da bodo hruške rastle na vrbi, če oni dobijo večino v deželnem zboru!

Da vse obrekovanje slabega gospodarstva dosedanje večine v deželnem zboru je zgolj kovarstvo nasprotnikov naših, to pa še posebno spričuje govor deželnega glavarja, voditelja nam nasprotne stranke, v poslednji seji letosnjega deželnega zboru, v kateri je — z ozirom na 6letno zadnje delovanje zborovo — očitno izjavil, „da se deželno premoženje ni nič zmanjšalo, skoro da še pomnožilo.“ — Boljše po vsem tem nasprotniki naši niso môgli postreči resnici, kakor z lažmi svojimi!

Koliko narodne ravnoopravnosti nam privoščijo nasprotniki naši v šolah in uradnjah, — koliko sicer je nemškemu liberalizmu mar za druge naše svetinje, in kako nam še v mnogih drugih zadevah trdovratno stojijo nasproti, to kažejo zapisniki zborovih obravnav od leta 1861. počenši; zato vsega tega zdaj na tem mestu, ko Vas kličemo k novim volitvam, iznova razpravljati ni nam treba.

Predragi rojaki! pomislite po vsem tem, kaj Vas čaka, ako bi nasprotniki naši večino dobili v deželnem zboru!

Podpisani volilni odbor Vam zato za deželne poslance nasvetuje može, katerih večina se je že potrdila pred Vašimi očmi v večletnem boji za pravice in blagor naroda našega, o ostalih drugih pa morete po vse prepričani biti, da so popolnem vredni Vašega zaupanja. Volite jih zato brez razcepljenja glasov enoglasno; vedite, da en sam glas včasih odločuje. Verujte našemu priporočilu; poslušajte našo prečastito, od nekdaj za narod naš vneto duhovščino in glas tacih mož, o katerih ste prepričani, da so zares rodoljubi!

Rojaki! v Vaših rokah leži prihodnost Vaša, prihodnost mile naše domovine.

Navdani te zavesti stopite pogumno na volišče; stojite nepremakljivi kakor skala za izbrane poslance svoje, in, ako Bog dá in edinost slovenska, bode, kakor v poprejšnjih volitvah, tako tudi zdaj zmaga naša, zmaga velikanska!

Za narodni volilni odbor v Ljubljani 25. junija 1877.

Dr. Jan. Bleiweis,

odbora prvosednik.

Priporočani so Vam sledeči gospodje za poslance:

I. Za kmečke občine:

1. Za okraj okolice Ljubljanske in Vrhnike: gosp. dr. **Jan. Bleiweis** in gosp. **Luka Robič** finančni nadzornik, obá dozdaj poslanca.
2. Za okraj Kamnik in Brdo: gospod **Luka Svetec**, notar v Litiji, bivši poslanec.
3. Za okraj Kranj, Tržič in Loko: gosp. **Oton Detelja**, veliki posestnik pri sv. Duhu, in gosp. **Karol Klun**, duhovnik in mestni odbornik v Ljubljani.
4. Za okraj Radoljico in Kranjsko goro: gospod dr. **Jožef Poklukar**, posestnik v Ljubljani, bivši deželni poslanec.
5. Za okraj Postojno, Planino, Senožeče, Lož in Bistrico: gospod dr. **Val. Zarnik**, odvetnik in bivši dež. poslanec in gosp. dr. **Josip Vošnjak**, zdravnik in državni poslanec v Ljubljani.
6. Za okraj Vipavo in Idrijo: gospod **Matej Lavrenčič**, posestnik na Vrhopolji pri Vipavi, bivši deželni poslanec.
7. Za okraj Novomesto, Kostanjevico in Krško: gospod **Viljem Pfeifer**, župan in posestnik v Krškem, državni poslanec.
8. Za okraj Trebno, Zatičino, Žužemberk, Mokronog, Litijo in Radeče: gospod grof **Josip Barbo**, veliki posestnik v Rakovniku, državni poslanec in bivši deželni poslanec, gosp. **Alojzi Kobler**, župan in posestnik Litiji in gosp. **Franc Potočnik**, stavbeni svetovalec in mestni odbornik v Ljubljani.
9. Za okraj Kočevje, Lašiče in Ribnico: gospod **Karol Rudež**, veliki posestnik v Ribnici in gosp. **Primož Pakiž**, posestnik v Zamostecu, oba dozdaj deželna poslanca.
10. Za okraj Črnomelj in Metliko: gosp. **Anton Navratil**, posestnik v Metliki.

II. Za mesta in trge:

1. Za Kranj in Loko: gospod **Karol Šavnik**, lekár in župan v Kranji.
2. Za Tržič, Radoljico in Kamnik: gospod **Mihail Stare**, veliki posestnik v Mengšu.
3. Za Novomesto, Kostanjevico, Krško, Črnomelj, Metliko in Višnjogoro: gospod **Peter Grasselli**, hišni posestnik in trgovec v Ljubljani, bivši deželni poslanec.
4. Za Postojno, Vrhniko in Lož: gospod **Adolf Obreza**, posestnik in trgovec v Cirknici, bivši deželni poslanec.
5. Za Idrijo: gospod dr. **Ludevik Jenko**, zdravnik v Ljubljani.